

зафіксувати пристрій у певному положенні, аби його руки були вільні для гри на музичному інструменті. В цьому випадку викладач може спостерігати за учнем лише з одного ракурсу. Це також ускладнює контроль викладача за правильністю роботи опорно-рухового апарату учня.

Втім найбільшою проблемою є затримка при передачі інформації через Інтернет.

Технології віддаленої взаємодії учасників освітнього процесу, що застосовуються при дистанційній формі навчання, не дозволяють здобувачам освіти повноцінно набути необхідних компетенцій в таких напрямках, як гра на музичному інструменті та спів унаслідок обмеженості технічних можливостей, властивих сучасним технологіям зв'язку, серед яких – неможливість тактильного контакту і, найбільш критично, – затримка звукового та відеосигналу.

Висновки. Отже, що проблеми дистанційної освіти у сфері музичного мистецтва не дозволяють говорити в позитивному ключі про її перспективність. Відповідно, застосування дистанційної освіти у мистецьких освітніх закладах слід розглядати виключно як вимушену форму освітнього процесу, від якої доцільно відмовитись щоякнайшвидше по зникненню надзвичайної ситуації.

Список використаних джерел

1. Бондаренко^о А.^оІ. Дистанційна освіта музикантів-виконавців: проблеми та перспективи // *Імідж сучасного педагога*. 2023. №3(192). С.69–72 . URL: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-3\(192\)-69-72](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-3(192)-69-72)

Власенко Олена,
викладачка вищої категорії Полтавської
міської школи мистецтв «Мала академія
мистецтв» імені Раїси Кириченко,
Лашко Наталія,
концертмейстерка Полтавської міської

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З КОНЦЕРТМЕЙСТЕРОМ У КЛАСІ КОБЗИ (ДОМРИ) В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

***Анотація.** У статті здійснено аналіз проблем організації роботи з концертмейстером у класі кобзи (домри) в умовах дистанційного навчання у мистецьких закладах освіти з використанням системного підходу. Наголошується увага на програмному забезпеченні, яке може використовуватись для індивідуальних та колективних занять, це – Zoom, GoogleMeet, Skype, Viber, Messenger, Telegram.*

***Ключові слова:** кобза, дистанційне навчання, концертмейстер.*

***Постановка проблеми.** Метою статті є визначити особливості та основні проблеми роботи з концертмейстером в умовах дистанційного навчання в класі кобзи (домри).*

Для досягнення мети дослідження було визначено такі завдання: проаналізувати наукові джерела з досліджуваної тематики; виділити основні проблеми, що виникають в умовах впровадження технологій дистанційного навчання, впровадити нові методи, прийоми та етапи організації освітнього процесу за допомогою онлайн простору.

***Сутність вивчення проблеми.** Різні аспекти майстерності концертмейстера є предметом дослідження І.°Інютючкіної, Т.°Карпенко, А.°Коломієць, А.°Мирошникової, Є.°Нікітської та ін.*

***Виклад основного матеріалу.** Заміна звичних форм роботи на дистанційні потребує значних зусиль володіння сучасними гаджетами та певними програмами як з боку викладачів, концертмейстерів, так і учнів. Учасники освітнього процесу перебувають віддалено один від одного і мають змогу спостерігати за діями один одного тільки через спеціальні засоби зв'язку – телефон, комп'ютер, ноутбук тощо. Такі програмами як Zoom,*

GoogleMeet, Skype надають можливість створювати якісний відеозв'язок. У цих програмних додатках є функція – демонстрація екрану, яка дозволяє показувати нотний текст, презентації, відео. За допомогою популярної платформи Zoom (за наявності відмінного технічного забезпечення) можливо проводити якісні практичні заняття. Проте, коли мова йде про практичні навички, їх опанування викликає труднощі, особливо це стосується роботи з концертмейстером. Окрім вище перелічених додатків, які можуть застосовуватись в освітньому процесі, для проведення індивідуальних онлайн- занять у класі кобзи (домри) можна використовувати такі програмами як Viber, Messenger, Telegram та інші, що відрізняються за кількістю можливих учасників. Для проведення уроку учень повинен заздалегідь зафіксувати пристрій у певному положенні, адже руки мають бути вільні для виконання твору, підготувати додатковий гаджет для роботи з фонограмою. Викладач повинен мати змогу спостерігати за учнем.

А які задачі концертмейстера? Рекомендацій може бути декілька. Насамперед потрібно підготувати якісний запис інструментального акомпанементу музичного твору. Виконання супроводу повинно бути професійним та високохудожнім. Можна створити різні варіанти фонограми одного твору: виконати з викладачем (концертний варіант для розуміння кінцевого результату); окремо записати партію кобзи (домри) та акомпанементу у різних темпах: для розучування, обігрування та концертний. Обов'язково потрібно прослухати запис, оцінити якість виконання та за потреби виправити недоліки. Концертмейстер своєю грою має творчо надихати учня на досконале виконання.

Також необхідно заздалегідь обговорити й враховувати нюанси під час запису. При наявності фермати слід узгодити її тривалість, вирахувати час фермати та синхронно продовжити виконання твору солістом і концертмейстером.

Ця рекомендація стосується й пауз. Але в місцях, де у соліста звучить досить довга каденція, складно виконати її без прискорення, чи сповільнення,

тому концертмейстер може тихо продублювати мелодію, після якої разом продовжити виконання твору.

Після самостійного опанування матеріалу учнями, можна перейти до етапу онлайн-роботи, де до творчого процесу приєднуються всі учасники. За допомогою програмних додатків, зокрема Zoom та Google Meet, учасники матимуть змогу обговорити драматургію музичного твору, проаналізувати художньо-образний зміст, окреслити проблемні питання, що виникають у процесі виконавства.

Та все ж відсутність безпосередньо живого контакту з учнем, наявність технічних складнощів проведення онлайн-уроків, відсутність належного технічного забезпечення та інтернет-зв'язку ще раз підтверджує, що дистанційна форма навчання для мистецьких закладів освіти та для учнів не є ефективною, а може існувати тільки як допоміжний і частковий засіб підвищення результативності.

Таким чином, у період дистанційного навчання традиційні методи роботи в класі кобзи (домри) з концертмейстером наповнюються по-новому. «Є всі підстави стверджувати, що саме сьогодні формується дидактика дистанційного навчання і є потреба у створенні часткових методик дистанційного навчання» [3, с.°101]. Хоча онлайн заняття не можуть замінити живого спілкування учня з викладачем та концертмейстером, проте, для учня з'являється можливість самостійної роботи з фонограмами. Всі творчі результати обговорюються з викладачем. А у вдосконаленні виконавської майстерності значну роль починає грати відео-фіксація учнівського виконання. Саме вона дозволяє викладачеві ретельно проаналізувати сильні і слабкі сторони виконання. У подальшому викладач доводить власну точку зору під час онлайн заняття, або надсилає учневі резюме.

Висновки. Виходячи з того, що дистанційні заняття – явище в мистецькій освіті тимчасове і не головне, учні поповнюють знання, вивчають теорію та покращують виконавську техніку з тим, щоб у подальшому

впевнено вийти на сцену та успішно виконати концертну програму.

Список використаних джерел

1. Васильсва[°]Л.[°]Л. Досвід впровадження дистанційного навчання у фахову підготовку майбутнього вчителя музичного мистецтва // *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2017. № 7 (71). С. 48-58.
2. Головачук[°]Т.[°]І., Адамова[°]І.[°]З. Дистанційне навчання: сучасний погляд на переваги та проблеми // *Витоки педагогічної майстерності: науковий журнал*, 2012. Вип. 10. С. 3-6.
3. Демида[°]Б.[°]А., Сагайдак[°]С.[°]М., Копил[°]І.[°]Ю. Системи дистанційного навчання : огляд, аналіз, вибір. Львівська політехніка, 2011. 101[°]с.
4. Дубовий[°]З.[°]С. Формування самостійності майбутніх учителів музики у процесі дистанційного навчання // Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидат педагогічних наук. Кривий Ріг, 2019.
5. Заболотний[°]І.[°]П. Диригентсько-хорова педагогіка як мистецько-освітній феномен // *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка*. Тернопіль, 2020. Вип. 1. С. 47–53.
6. Коваленко[°]А.[°]С. Організація концертних заходів гітаристів в умовах дистанційного навчання // *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. Умань, 2020. Вип. 4. С. 26-31.

Волкова Олена,

викладачка Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко,

Ловка Марія,

викладачка Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко,

Поливач Катерина,